

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 120 Lei
Pe jumătate 90 Lei
la America pe 2 dolari.

lese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: nu și marunt odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

Despre mame

Nu avem de gând să arătăm, în rândurile cari urmează, ce preț are mama în familie și în viață, și de câte cinstire e vrednică. Toți știm că chiagul întregii vieți casnice și familiare este mama, și că fără ea nici nu se poate închipui creșterea bună a copiilor, a cetățenilor de mâne. Toți știm că suntem buni sau răi, harnici ori leneși, cinstiți ori netemători de Dumnezeu. După cum ne-au fost mamele noastre. Omul e mai presus de ori ce, a spus un om înțelept al nostru, fiul femeii, fiul mamei sale.

În trecutul neamului românesc mama s'a bucurat de o cinste și de o putere, de o autoritate, deosebită. A ridicat mâna împotriva mamei sale, românul socotea de cel mai greu păcat. Fiul care-și batjocurea sau chiar își batea părinții, era socotit căzut în cea mai josnică nevrednicie omenească.

Bărbații noștri, soții de căsătorie, nu pot fi laudați că ar cruța prea mult pe soțiile lor. Din vremuri vechi, și uneori chiar și azi, le-au pus la muncă grea, peste puterile lor. Și mai sunt până azi mulți cu năravuri sălbatice, cari cred că femeea, soția, nu poate fi ținută în frâu decât prin bătaie.

Dar în toate vremile și bărbați au dat o cinste deosebită soțiilor lor când erau în stare binecuvântată, sau când erau lehuze.

Taina nașterii un om nou în lume s'a coborât în înfiorarea ei și asupra bărbaților celor mai aspri de fire. Și dacă altă dată li-se părea că e o datorie a lor să-și bată femeea, în restimpul sarcinii și a lehuziei numai coborâți prin beție în rândul animalelor, îndrăzneau să-și bată soțiile.

Veacuri de-a rândul sarcina femeii și nașterea de prunci a împrumutat mamei un scut de care bărbatul nu cuteza să se atingă. Era credința că așa a rânduit, așa a voit Dumnezeu. Și pruncii nu erau socotiți ca un blestem ci ca o rânduială a lui Dumnezeu.

„Dumnezeu ni i-a dat”.

Săraci sau bogați, românii nu s'au plâns de copii prea mulți, până bine de curând. Și femeea-mamă, nu a fost asuprită de soțul ei din această pricină.

Azi multe lucruri s'au schimbat.

În zarea și neașezarea de după războiu, când toată lumea nu se mulțumește cu ce are, când fie căruia i-e frică să nu moară de foame mâne, a fi mamă, și mai ales *mama a multor copii însemnează o nenorocire grea. Și nu numai în ochii bărbatului, ci și a femeii.*

De când e lumea, dela pedeapsa strămoșilor, femeea și-a născut în chinuri copii, și i-a crescut între lacrimi nehotodă și năcazuri. Da mi-se pare că femeea nu s'a blestemat nici odată atât de amarnic că e mamă, ca în zilele noastre. Și nu numai pentru că viața e mai grea, și robota mai multă ca înainte pentru creșterea familiei. Ci pentru că azi multă lume se gândește numai la plăcerile vieții, nu și la datorile ei. Azi copilul ajunge o sarcină tot mai urâtă nu numai la orașe, ci și la sate. Și dușmanii lui, dușmanii mamei, se ridică tot mai mulți chiar în sânul familiilor. Am ajuns, în lumea de azi fără frica lui Dumnezeu, să vedem pe dușmanii copilului chiar în mama sa și în tatăl său.

Am ajuns să-i urâm înainte de a se naște, și facem tot ce ne stă în putință, să nu se nască. Să nu ne mai dea și ei de gândit, să nu mai trebuiească și ei hraniți și înzestrați să nu iea din agoniseala ce-am pus la o parte pentru întâiul sau al doilea băiat.

Sunt multe mame cari gândesc azi și lucrează așa. Sunt pline de ele nu numai orașele ci și satele. Dar bărbații sunt foarte bucuroși când n'au nici un copil, ori rămân la unul sau doi.

Numele de mamă azi e aproape un nume de ocară. Și femeea se rușinează și e nenorocită și bărbatul se infurie, când e vorba de un nou născut în lume.

Ori cât am crede că suntem mai cuminți și mai învățați, mai culti decât strămoșii, prin urgisirea numelui de mamă dăm dovadă că ne-am coborât în rândul unor ființe crude, lacome, josnice și lipsite de ori ce frumusețe omenească. Mai rele decât animalele necuvântătoare. Dăm dovadă că nu mai avem nici o credință, nici o temere de Dumnezeu, și că din tot ce este omul, noi nu mai prețuim decât pântecul. Frica de foame și de sărăcie, ne face

să ne arătăm așa de mici și josnici, plini numai de noi înșine.

Istoria însă ni-e martoră că popoarele la cari *mama* a ajuns un cuvânt de ocară, și pentru femeie și pentru bărbat s'au prăbușit cu sunet mare și nici urma nu le-a mai rămas în lume. Pentru că cine urește ori disprețuește pe mamă și pe copilul născut din ea, de dragul unei vieți mai ușoare, — se pune împotriva firii și împotriva lui Dumnezeu. Și din aceasta luptă nu firea, nici Dumnezeu, vor rămânea înfrânți ci omul. Și neamul care suferă în sinul să o așa nebunie.

M. S. Regele a venit în capitală.

M. S. Regele care și acum iarna are reședința tot la Sinaia, a venit luni în capitală. Scopul venirii M. S. Regelui în capitală, este faptul ca la sosirea prințului japonez, care ne va vizita țara, să fie și M. S. în capitala țării, ca să poată primi vizita înaltului oaspe.

Cutremur de pământ în Argentina și Mexic.

Capitala Mexicului, țară așezată între America de Sud și cea de Nord, a avut de suferit tare mult de pe urma unui puternic cutremur de pământ, care s'a întâmplat în seara zilei de 15 Ianuarie. Cutremurul a fost atât de puternic încât a întrecut pe toate celelalte cari s'au produs de 19 ani încoace. Multe case au fost distruse, liniile ferate și telefonice stricate. Sunt numeroși morți și răniți. În acelaș timp, cutremurul s'a simțit și în partea de nord a Argentinei, o regiune din America de Sud. Pagubele și spaima produse au fost mari și aici. Locuitorii au fost cuprinși de spaimă și mare parte din ei și-au părăsit locuințele, ieșind în câmp.

Comerțianții cer reducerea chiriilor.

Deodată cu votarea bugetului țării pe anul 1931, s'a produs mare mișcare în circulația banilor. Ca să se poată face față datoriiilor statului, s'au ciuntit o bună parte din lefurile funcționarilor. Prețurile produselor țărănilor erau scăzute încă din anul trecut. Trebuie acum — guvernul și ia măsuri — să scadă și prețurile produselor de fabrică, adevărată a tuturor negoștelor. În vederea acestor scăderi, în adunările lor s'au cerut ca și proprietarii de case să scadă chiriile. Proprietarii au și admis o scădere cu a patra parte (25%). Aceste scăderi se vor face și funcționarilor cari-au pierdut aproape a patra parte din leafă. Se pare deci că mergem spre o ieftinire a vieții.

Sora noastră nedespărțită: DUREREA

Nu este om în lume, ori din care familie împărătească să se fi născut, ca să nu cunoască simțământul acela care se numește *durere*. Oricât l-ar feri mamă-sa, oricât l-ar feri o lume întreagă, omul nu poate trăi fără de durere. De când se naște și până moare fiecare dintre noi soarbe, mai mult ori mai puțin, din paharul durerii și al suferințelor, că doară aproape fiecare dintre noi plângând se naște, și nu este om în lume care să nu fi plâns vreodată, iar când ajungem la ceasul morții, unul fiecare dintre noi, și cei buni și cei răi, cunoaștem pe deplin ce va să zică durerea și suferința. Cu tot dreptul se tângue deci psalmistul rege David: »Cuprinsu-m'au durerile morții și răurile fărădelegii m'au turburat. Durerile iadului m'au încunjurat, întâmpinatu-m'au lanțurile morții« (Psalm 17, 5).

Și cu câtă putere apasă uneori pe umerii noștri durerea! Întreagă ființa noastră este cuprinsă ca de o noapte grea, întunecat ne este sufletul și inima, rătăcim, asemenea unei oi pierdute, și nicăiri nu aflăm alinare. Puterile ne părăsesc, voința nu ne mai ajută, cugetarea ni-se întunecă, nu suntem în stare să mai lucrăm nimic. Totul se schimbă în sufletul nostru: ceea ce ni-se părea mai înainte mare și frumos, în durere se micșorează și se urăște; ceea ce ne părea dulce și plăcut, acum ne îngreșoasă; munca și datorințele noastre zilnice, pe cari, în vremuri bune ni le îndeplineam cu cea mai mare dragoste, acum ni-se par o povară.

Ziua încă mai trece cumva, cu chiu cu vai, vine însă noaptea, care este de nesuferit. Ne sbatem în așternuturile noastre, capul ne este greu, sângele din vine când ni-se îngroasă, când ni-se subțiază, de parcă ar vrea să clocotească, inima ne bate nebunește, pare'ar vrea să sară din piept. Unii, ne plângem către frunză și iarbă, în nădejdea că va veni cineva și ne va ajuta, alții își mușcă buzele dar tac și nu spun nimănui nimic, fiindcă bine știu că nici așa n'are cine le ajuta. Cu tot dreptul se plânge deci Psalmistul: »Asămănatu-m'am cu pelicanul de pustie, făcutu-m'am ca corbul de noapte în loc nelocuit« (Psalm 101, 7). Tot așa se tângue și poetul latin Ovidius, zicând: »Donec eris felix, multos numerabis amicos, tempora si nubila fuerint, solus eris« = până vei fi fericit, vei număra mulți prieteni, iar când vor fi vremurile turburi, vei rămânea singur. Că așa e făcută lumea aceasta, ca la crucea vieții nimenea să nu-ți ajute, ci s'o porți până îmbrâncești, ajungând pe muntele Calvarului, dupăcum zice cu tot dreptul mult încercatul Iov: »Frații mei s'au depărtat dela mine și mai voit-au a cunoaște pe cei străini decât pe mine. Și prietini mei nemilostivi s'au făcut, nu s'au apropiat de mine cei de aproape ai mei. Și ceice știau numele meu, m'au uitat, vecinii casei și slujnicele, de alt meam eram înaintea lor« (19, 13—15).

În vremuri de liniște sufletească iubeam poate singurătatea, și așa de bine ne simțeam neturburați de nime; acum însă, în dureri și în necazuri, nu mai putem suporta singurătatea, și parc'am tot fugi undeva departe, la un liman bun, unde să aflăm alinare și balsam vindecător. Pe urmă apoi ne convingem că cea mai bună alinare și chiar vindecare ni-o dă vremea și uitarea, care toate le vindecă și le alină.

Eu însă nu mă îndestulesc cu acest medic târzielnic și fără vlagă. Mie-mi trebuie un medic bun și priceput, care, cu injecțiile sale date la vreme, să-mi dea barămi alinare, dacă nu vindecare deplină. Îl caut în tot locul, întreb după el, răscolesc toate amintirile mele vechi și noi, și nu mă ostoiesc până nu-l află, pentru că sunt sigur că există undeva un medic care nu numai că mă poate vindeca desăvârșit, dar îmi va arăta și izvorul durerii.

Cine este acest medic făcător de minuni? Unde să-l caut? Cum mă va vindeca? Desăvârșit ori numai în parte?

Iată tot atâtea întrebări cari așteaptă răspuns și la cari voi și răspunde, pe urmele unor scriitori foarte de seamă. Episcopul francez Emile Bougaud, născut la 26 Februarie 1824 și mort la 7 Noembrie 1888, ca episcop al orașului Laval, care în opul său »Le christianisme et les temps présents« = Creștinismul și timpurile prezente, apărut în cinci volume, între anii 1872—1884, a scris mai întâiu și mai frumos despre durere. O parte, tocmai cea despre durere, din acel mare op, a fost tradusă și pe românește de către preotul Iacob Nicolescu și scoasă în două ediții de către păr. Dr. Ilie Dăianu. Un alt scriitor, Paul Wilhelm Keppler, născut la 18 Sept. 1852 și mort ca episcop de Rottenburg în Germania la 16 Iulie 1926, a scris două cărți despre durere: »Das Problem des Leidens« problema durerii, și »Leidenschule« = școala durerii, cari sunt de toată frumusețea. Unul dintre cei mai vestiți scriitori populari germani, păr. Alban Stolz, născut la 8 Februarie 1808 și mort la 16 Octomvrie 1882, la Freiburg în Germania, a atins apoi în mai multe lucrări ale sale această chestiune, dar mai ales în opul său »Balsam für die Leiden und Wunden der Zeit« = balsam pentru durerile și rănilor vremii.

Folosindu-mă de acești autori (scriitori) vestiți, ale căror cărți se citesc în sute de mii de exemplare, în aproape toate limbile lumii, voi încerca și eu să arăt, ceea ce ordeau vechile popoare dinainte de Hristos despre durere, cum Domnul nostru Isus Hristos a schimbat această părere greșită, arătând că ea este sora noastră cea mai dulce și mai credincioasă, și pentruce se poate numi ea cu drept cuvânt sora noastră cea nedespărțită.

În vremurile acestea grele de după războiu, când toată lumea, afară doară de câțiva foarte puțini alinați ai sorții, suferă greu sub povara durerii, șirele mele pot să fie de folos celorce plâng și se întristează.

Părintele IULIU.

Două avioane se ciocnesc în sbor. În săptămâna trecută, două avioane militare dela centrul de aviație Centocelle (Italia) s'au ciocnit în sbor. Cum aeroplanelle erau puțin ridicate dela pământ, și piloții nu s'au putut folosi de parașută, amândoi au murit pe loc.

Revelionul Casinei Române din Blaj

Urmând unui obicei vechiu și bun, Casina Română a arătat și în acest an tradiționala serbare-dia seara de Sân-Vasii, numită »revelion«. An de an, în timpul din urmă, această serbare a fost din ce în ce mai reușită și cu deosebire ast an, datorită străduințelor comitetului Casinei de a înjghiba o seară plăcută de anul nou, — datorită colaborării binevoitoare a doarei Silly Munteanu, artistă la Teatrul Național din Cluj și a dlor profesori de muzică: Iuliu Mureșianu și Celestin Cherebețiu și, în fine, datorită concursului prețios, dat de tineretul universitar din loc.

Programul ales, bogat și variat a fost executat cu mult avânt și în chip artistic, spre cea mai desăvârșită mulțumire a tuturor. Toate punctele din program au fost atât de bine reușite, încât nu putem lăsa să nu le facem, la fiecare, o scurtă însemnare.

Începutul l-a făcut corul studenților universitari, care a cântat două minunate colinde în patru voci, sub conducerea dlui prof. Iuliu Mureșianu.

Di prof. Dr. N. Lupu, dela academia teologică, a citit o scrisoare plină de haz și giumă sănătoasă, făcând o înșiruire a tuturor persoanelor din Blaj, ale căror »ponturi« le-a înfățișat în icoane hazlii, stârnind râsul tuturor.

Un punct de forță și de adevărată artă a fost »cvartetul de coarde« (violina I, II, viola, contrabas și pian) executat de dnii prof. I. Mureșianu, prof. C. Cherebețiu, Gr. Hoca și P. Radu și dș. S. Munteanu.

Doarele studente: Simina Suci și Mia Caliani au reprezentat două jocuri artistice, minunate, cum numai pe scenele teatrelor din orașele mari se pot vedea.

Dș. studentă Flavița Domșa a cântat cu vocea dsale mică și armonioasă, un duos cântec italianesc, fiind acompaniată la pian de dș. S. Munteanu.

Un maestru iscusit și vioiu al arcușului s'a dovedit a fi dl Grigore Hoca, student la conservatorul de muzică din Cluj, care a executat foarte frumos și acurat două cântece la vioară, acompaniat la pian tot de dș. S. Munteanu.

Di Casiu Suci, stud. med. ne-a delectat cu vocea sa plăcută de bariton, cântând un »solo« din opera Traviata, acompaniat la pian de dș. Simina Suci.

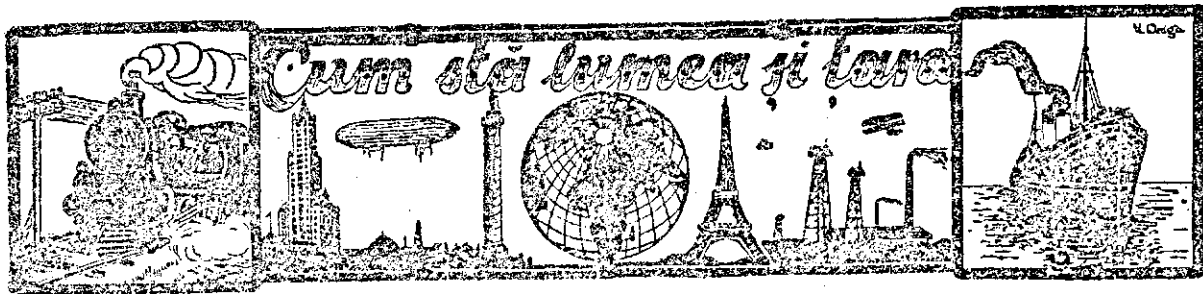
Distinsa noastră compatriotă, ds. Silly Munteanu, artistă la Teatrul Național din Cluj, a spus două poezii de H. Lecca și a cântat un cântec de dragoste cu atâta gingășie și artă, încât a stors admirația întregului public, care nu mai înceta cu aplauzele.

A mai urmat un strălucit punct de vioare și flaute (orhestră de salon), susținut de dnii prof. I. Mureșianu și C. Cherebețiu, împreună cu tineretul universitar, după care dl Dr. Ioan Bianu, vicepreședintele Casinei, făcând o scurtă și foarte înțeleaptă considerare asupra anului care a trecut și a celui care vine, a urat publicului an nou fericit și împlinirea nădejdilor.

Punct la ora 12 lumina electrică s'a stins pe un minut, anunțând începutul anului nou.

După desfășurarea programului au urmat felicitările publicului, care și de astădată a fost foarte numeros, umplând marea sală de gimnastică a liceului de băieți, — apoi dans și voie bună până în zori.

Coresp.

De-ale județului Târnava-Mică

Co-l cu mutarea capitalei la Blaj? — O interesantă ședință a consiliului județean la Diciosân-mărtin — Ovrell și ungurii au umplut sala județului, ca să nu se mute varmeghia

Luni în 19 Ianuarie s'a ținut la Diciosân-mărtin o ședință extraordinară a consiliului județean. Ședința au cerut-o acei membri ai consiliului cari sunt împotriva mutării capitalei de județ la Blaj. Intre aceștia cei mai mulți sunt unguri și sași, iar românii cari sunt, spun că nu sunt împotriva ca județul să se mute la Blaj, ci nu să se mute acum, când greutățile sunt prea mari și s'ar face cheltuieli peste puterile județului și ale țării.

Fapt este, că Sănărtinenii n'ar vrea să-și piardă capitala, precum nu sunt bucuroși de mutare nici funcționarii. Și lucrul acesta e de înțeles. Inșă interesele țării și ale neamului sunt mai presus decât interesele orașului Sănărtin sau ale funcționarilor. Iar legiuitorii au putut judeca mai bine și au știut ce fac. Și mutarea este hotărâtă prin lege.

Dar să vedem ce a fost la Sănărtin, la ședința consiliului.

Consilierii au fost în păr, adică toți de față, afară de 2—3 bolnavi sau plecați. Înainte de ședință s'a ținut o consfătuire a organizației județene a partidului național-țărănesc, sub prezidenția Dlui senator Macaveiu.

Acolo încă s'a desbătut în locul întâi chestia cu mutarea capitalei. Au vorbit dd. Simion Moldovan, Dr. Harie Holom, Dr. Zaharie Boilă, Dr. Ioan Coltor, Dr. Augustin Popa, Dr. Ioan Bianu, Dr. Victor Macaveiu și alții.

La început au fost și glasuri împotriva mutării, dar după cuvântările dlor Dr. Ioan Coltor și Dr. Zaharie Boilă, cu lămuririle date de ceilalți vorbitori, organizația partidului a ajuns la cea mai deplină înțelegere. S'a spus că legea-i lege și ea trebuie respectată. Blajul e hotărât să fie scaun de județ și va trebui să fie. Urmează să se caute puțința și să se stabilească timpul, când să se și îndeplinească legea.

După sfatul organizației partidului, a urmat ședința cea mare a consiliului județean.

Sala prefecturii era plină de public, ca niciodată. Consilierii abia au mai avut loc unde să intre. Diciosân-mărtinul tot era de față, să vadă ce se va alege cu mutarea? Dela ora 10 toți negustorii din Sănărtin și-au închis prăvăliile, funcționarii și-au lăsat birourile și au mărșălit la județ, ca să nu „fure” cumva blăjenii capitala.!

Foarte multe bărbi ovrești și becheșe ungurești de piele. Ici colo și câte un sas cu cismele până în brâu. Români de prin sate abia doi-trei, pierduți în marea neagră a paltoanelor și bărbilor. Galeriile sunt pline de cucoane.

Când intră consilierii în sală, vorba ungurească se curmă și se face tăcere. În fruntea taberii ungurești stă d. deputat Gyárfás. Sașii încă s'au lipit de „stânga” sau de opoziție cum se zice.

Poate în parlament dacă se mai vede atâta lume la o ședință, ca atunci la consiliul din Sănărtin.

Senatorul Dr. Victor Macaveiu, ca președinte și d. prefect Dr. Cornel Ordace, își

ocupă locurile la masa verde. Se alătură notarii și funcționarii județeni. O grea așteptare, ca de plumb, în sală.

Se cetesc procese verbale și se face un jurământ, al consilierilor cari încă nu-l aveau. Pe primarul Blajului d. Gyárfás n'ar vrea să-l lase la jurământ. Inșă hârtiile delo Directoratul Ministerial din Cluj, îi amuțesc protestul. Joară și preotul sas din Bazna.

În sfârșit vine și chestia cu mutarea capitalei. Publicul din sală se mișcă și se învâlturează, ca o holdă bătută de vânt. „Acum e acum!”

Foarte senin și liniștit, d. președinte Dr. Macaveiu constată, că aducerea mutării capitalei în această ședință este neavenită. Întrucât Consiliul județean are din Maiu o comisie anume aleasă, care să prezinte propuneri concrete pentru mutare. Iar până va veni comisia cu referatul ei, consiliul nu poate desbate. Punctul cu mutarea se ia deci delo ordinea de zi a consiliului!

...Sala rămâne uluită și mută. Cum, nu se votează? Nu duc blăjenii capitala? N'ajunge treaba la proteste? Atunci noi de ce ne-am închis prăvăliile?

D. Gyárfás însă nu se dă bătut cu una cu două. Se reculege curând și, într'o limbă românească foarte frumoasă, începe să bată căi lăaturalnice spre a readuce chestia în discuție. Vrea să-l cetească cu orice preț, memoriul de protest al câtorva membri din delegația județeană. Inșă, isteț este fără îndoială, dar nu reușește să-și ajungă scopul. Îi răspunde d. Dr. Coltor, căpetenia consilierilor români. Urmează momente într'adevăr parlamentare. Stau față în față doi deputați, românul și ungurul. Și d. Gyárfás, trebuie să admită că e de aceeaș părere cu d. Coltor. Nu mai are de pus decât o condiție: Până la referatul comisiei, să nu se facă nimic cu mutarea!

D. Dr. Coltor îl liniștește: — Județul, mai bine zis consiliul nu va face nimic în chestia mutării până atunci. Asta e de sine înțeles!

Gyárfás: Dar să nu facă nici guvernul!

Coltor: Noi nu putem pune guvernul sub tutelă! Guvernul singur are drept să hotărască asupra celor ce are de făcut, sau de lăsat!

Și cu aceasta marcă ședința se și isprăvește. Blăjenii n'a luat capitala în proțap, dar nici Sănărtinenii n'au rămas prea liniștiți.

Un negustor cu blană de vulpe la guler și zice către vecinii săi, când vede că se închide ședința:

— Dar noi cum rămânem, șogor? Se duce ori nu se duce varmeghia?

— Hm! Treaba-i cam șoadă! Suntem noi, cei de aici, ca ovreul delo Mada: când crede c'a rămas cu câștig, se găsește tot numai cu osteneala și cu năde,dea. De-o fi de dus varmeghia, se duce ea fără întrebare, că nu aici se hotărăsc asemenea lucruri mari!

Așa vorbea publicul din sală, la ieșire. Iar consilierii deocamdată așteaptă referatul comisiei.

PRIVITOR

S'a făcut lumină

Hoții delo Blaj prinși — Cine i-a îndemnat?

Cetitorii noștri își aduc aminte că în anii trecuți se făptuiau aproape zilnic hoții la Blaj. Noi n'am scris la gazeta decât despre unele, pentru că ne era chiar rușine să vestim în lumea largă toate hoțiile acestea. Lumea șoptea multe de toate, spunea despre anumite legături cari trebuie să fie între hoți și poliție, dar neavând dovezi, nu puteai vorbi, cel mult bănuie.

Dumnezeu a voit ca, pe urma unor hoții mai noi să se descopere și cele vechi și să se dea de urma vinovaților, cari, spre rușinea lor trebuie s'o mărturisim, se aflau chiar la poliția din Blaj.

Iată cum s'au petrecut lucrurile. În cursul sărbătorilor Crăciunului, precum și după sărbători, tot mereu le pereau locuitorilor din Blaj găiniile. Părintelui profesor pensionar Nicolae Pop i-s'au furat mai întâiu 17 pui, 9 găini și mai mulți struguri; a doua oră 3 cloște și o mulțime de struguri; a treia oră 16 găini, 2 rațe și clapon. Furtul din urmă s'a întâmplat în noaptea de 8 spre 9 Ianuarie. Dela moara „Ștefania” s'au furat cu totul 60 de găini. Dela dna Elena Stan, văduvă de învățător, 3 găini, 5 ștergare, 2 cearceafuri, un căput, 3 fețe de perină și un bidon de tinichea cu 7 kilograme unsoare. Dela dl Eméric Mayer, mecanic, 40 găini. Dela dl Emanuel Șarlea, pedelul liceului de băieți, 19 găini și 28 metri pânză de casă.

Toți acești păgubași au mers la poliție, au povestit ceea ce li-s'a întâmplat, poliția a și început cercetările, însă fără rezultat. Bieții păgubași se obișnuiseră cu furturile de așa, încât nici nu mai nădăjduiau să se dea de urma hoților.

Bănueli

Furtul din urmă, întâmplat în curtea păr. Nicolae Pop, a făcut apoi lumină deplină în hoțiile delo Blaj. Ginerele păr. Nicolau Pop, profesorul Dr. Coriolan Suci, a început a bănuie pe hingherii delo Blaj și această bănuială a împărtășit-o poliției, care a început cercetările în direcția aceasta, după ce Joile trecute deținuse mai multe femei cari vânduseră găini în piața Blajului, însă de fapt n'au avut nici o vină.

Hoții mărturisesc

Strânși cu ușa hingherii delo Blaj în sfârșit au mărturisit totul. Au spus, cum mergând la casele locuitorilor, ca să-și îndeplinească meseria, studiau bine împrejurările, își făceau planul, pe unde să intre și cum să lucreze, ca să nu fie observați, cum unu sau doi păzeau, iar alții furau, și cum erau înarmați cu revolvere, gata de a împușca pe proprietarul care i-ar împiedea întru îndeplinirea hoției. Iată și numele acestor hoți: Iosif Pleșa, șeful hingherilor; Ion Herki și Alexandru Luța hingheri, toți trei deținuți și trimiși, cu procese verbale dresate în regulă, la parchetul din Dumbrăveni.

Dar, fiindcă acești hingheri nu sunt de mult la Blaj, și unii dintre ei au plecat în altă parte, poliția de astăzi din Blaj, care s'a dovedit în mai multe rânduri a fi la locul ei și a-și îndeplini cinstit datorințele, a cercetat, cine sunt hoții cei vechi. S'a dovedit că hoțiile cele multe mai vechi le-au făptuit următorii hingheri: Muntean Adam, Doboș Pompeiu, Droșan ki Iosif, Piți Ioan, Novac Anton, Novac Ioan, Sepi, Stoica Petru și Stoica Lazar, pe cari poliția îi urmărește și e pe cale de a le descoperi ascunzișurile.

Descoperiri cu adevărat sensaționale

Cei trei hingheri descoperiți și deținuți au mărturisit pe urmă, în fața comisarilor polițienesci, a pâr. profesor Dr. Coriolan Suciuc și a dlui Emanoil Șarlea, lucruri cu adevărat sensaționale, și anume că ei erau în legătură cu comisarii de mai înainte dela poliția din Blaj. Mai mult, ei întrețineau legături rușinoase cu acești comisari, cari trăiau în legături de căsătorie nelegiuită cu femeile hingherilor.

Ori de câte ori se întâmpla vre-un furt la Blaj, iară păgubașul bănuia pe vre-un hingher, comisarul îl chema pe hoț la poliție și se înțelegea cu el că anume ce-i plătește ca să nu-l urmărească. Hingherul îl invita la un litru de vin, fie acasă la sine fie la vreo cărușă din Blaj, își petreceau împreună, cu muieri cu tot, iară cercetarea se oprea. Din mărturisirile acestor hingheri s'a aflat că *subcomisarul de poliție Dumitru Pulbere*, care a fost strămutat la poliția din Brașov și pe

urmă, făcând și acolo astfel de nerușinări, fusese destituit, a fost unul dintre cei mai păcătoși. De altfel pe acest subcomisar toată lumea din Blaj l-a văzut în nenumărate rânduri beat. Vinovați mai sunt *subcomisarul de poliție Ioan Vasiliu*, care astăzi este subcomisar la poliția din F.liceni, precum și *Simion Micu*, astăzi șef de secție la poliția din Aiba Iulia, care și paltonul de iarnă și l-a pregătit din piei de câini primite dela hingheri.

Urmează ca parchetul să urmărească pe acești comisari de poliție ticăloși și fără de rușine, din pricina cărora orașul Blaj n'a avut liniște atâta amar de vreme și cari trebuie să primească o pedeapsă într'adevăr vrednică de mărimea crimei pe care au săptuit-o.

Poliția de astăzi și-a făcut pe deplin datoria. Locuitorii Blajului vor fi pururea recunoscători, pe cât de cu scârbă își vor aminti întotdeauna de foștii comisari, despre cari hingherii au mărturisit așa lucruri rușinoase, de-ți este scârbă să le așterni pe hârtie.

Soarta tristă a unor oieri mărgineni

Plecând înainte de război în Rusia au făcut acolo mari averi și acum sunf pieritori de foame

În cea mai mare parte, locuitorii satelor din jurul Sibiului — Rășinari, Săliște, Poiana, Săcel ș. a. — se ocupă cu oieritul. Ei își scot cele de lipsă vieții din produsele oilor: miei, lapte, brânză și lână. Așa s'au pomenit oamenii din moși strămoși. Dela un timp însă turmele s'au mărit și s'au înmulțit așa de mult încât începuseră a simți lipsa de pășune. Atunci oameni mai cu îndrăzneală între ei au pornit-o pe munți încolo, căutând pășuni grase și întinse. Au ajuns, acești ciobani călători, pe plaiurile din Muntenia, au trecut apoi unii până în Dobrogea. Auzind că țara rusească ar fi bogată în locuri de pășune, ei s'au încumetat să treacă chiar în Rusia, înaintând unii până la munții Urali, și regiunile, Crimeea, Caban și Caucaz. Având mare trecere cu meseria lor, ei au reușit să se instărească așa de bine încât aici nici nu s'ar fi pomenit de așa ceva. Viața lor era liniștită și bună, căci adunându-se mai mulți, au format sate întregi de ciobani români.

A venit însă războiul, care, ca în toată lumea, a dus turburare și în viața lor. Primejdia cea mare peste ei a venit însă la sfârșitul războiului, când a izbucnit revoluția rusească. Dela început ciobanii noștri n'au fost lăsați să scrie la cei de acasă sau să vină ei spre țara mamă. Ba încă mai târziu, hai că le ia și oile lor, cum a luat dela plugari bucatele, adevărat să le comunizeze. Bine înțeles că oierii s'au opus acestui lucru, dar totul a fost în zadar. Li-s'au luat oile dela toți. Cei cari au făcut goră, au fost omoriți, trimiși în Siberia, sau înch și în temnițele morții. Astfel în scurt timp toți ciobanii români aflați în Rusia au ajuns la sapă de lemn.

După multe încercări unii dintre ei au reușit să se pună în legătură cu rudeniile rămase aici acasă. Acestea au adus lucrurile la cunoștința autorităților și, după cum scriu gazetele cele mari, s'au trimis până acum peste trei sute de pașapoarte, cu ajutorul cărora să poată veni în țară înapoi. Mulți dintre ei au și scris că au primit pașaportul și că au plecat de câteva luni. Drumul lor însă este foarte greu și cu multe opriri, căci aproape în tot orașul bolșevicii îi închid, îi bat și îi chinuesc în fel și formă, numai să nu poată ajunge acasă.

Totuși câteva femei și vre-o patru bar-

bați au trecut peste toate greutățile și au ajuns iar în satul nașterii lor. Bieții oameni sunt atât de cuprinși de sălbătăcia chinurilor cari le-au îndurat dela bolșevici, încât, când vorbește cineva dela oraș cu ei, nu pot zice decât: „să se facă ceva, să se intervină unde se poate, să fie aduși și cei ce rătăcesc în chinuri și suferințe pe pământul nesigurăței și al tuturor primejdiilor“. După cum spun aceștia, via bieții călători pe as uns, ca tâlharii, măcar că au pașapoarte (acte) în regulă, cari le dau dreptul să vină în țară.

Mai ieri alaltă ieri erau bogătați mari, căci, după cum spun cei sosiți, unii aveau turme cari prețuiau mai mult de zece milioane Lei, azi însă sunt rătăcitori pe drumul suferinții spre țara mamă. Iată ce însemnează bolșevismul rusec: azi ai, mâne n'ai; azi ești, mâne nu ești.

Nu-i vorbă, și la noi sunt mari năcazurile vieții, dar totuși trăim, cu puținul ce-l avem, în pace și după bunul plac. E mai rău de cum a fost, dar nu poate fi și mai rău?

Să ne gândim numai puțin la viața amărâtă ce o duc acei oieri, rătăcitori pe drumurile Rusiei, la munca lor de atâția ani și la siguranța vieții lor, și vom vedea atunci că poate fi și mai rău. Să ne facem cruce și să zicem: Doamne ferește!

Oameni uituci

Trei sute de mil de pliere uitate într'un singur an

În orașul Paris este un oficiu anume, unde se adună lucrurile uitate în tramvaie, în bănci și în gările orașului. Acest oficiu a publicat de curând o dare de seamă cu adevărat de pomină. În Paris, în anul 1930 au fost pierdute și adunate de oamenii oficiului peste 300.000 de umbrele, iar alte lucruri în număr de peste două sute de mil.!

Prețul inelelor, cerceilor, broșelor pierdute într'un singur an, este de 50 milioane franci francezi sau patru sute milioane Lei românești. Mai ciudat este însă numai puținii oameni se întorc să-și caute scumpeturile. În anul 1930 abia

s'au ridicat lucruri în preț de 6—7 milioane franci.

Din celea de mai sus de însemnat este, că în țările Apusului lucrurile pierdute nu se prăpădesc, ci aflătorii le duc la oficiu sau la poliție și le depun acolo, ca proprietarii să le poată găsi. Durere, aici mai spre Răsărit, se întâmplă uneori, că și lucrurile celea mai bine păzite și legate cu nouă noduri, încă pier, chiar din buzunare, fără să fie pierdute... Adevărat, că în vremea din urmă, „găsitorii“ de meserie sunt loviți peste labe și la noi, încât hoțiile s'au împușinat foarte mult.

O pildă grăitoare. Cum răspândesc alții scrierile bune catolice, aflăm din revista „Lumina Creștinului“ dela Iași, No. 1 din Ianuarie 1931. Iată ce ne spune această revistă: „Numărul cel mai mare de abonați la revista „Lumina Creștinului“ a fost în anul 1930 la Grozești, căci acolo sunt 134 abonați. E drept că s'au găsit și oameni de muncă, ca pâr. paroh Ioan Ghergu și dascălul Petre Blaj, cari au pus toate în mișcare spre a ridica la un așa de frumos număr abonații din aceea localitate. În timpul vacanțelor am putut observa și un alt secret ca revistele să ajungă iute la destinație. Dl Dascăl (cantor) și-a găsit un harnic băiet în persoana lui Paul Ghițiu, care imediat după sosirea revistelor le împarte în diferite părți și într'o zi sunt în mâna cetitorilor“. Revista și dă fotografiile acestor doi oameni de seamă. Cum n'am da și noi bucurosi fotografiile acelor conducători ai satelor noastre, cari ar răspândi gazeta noastră în 134 exemplare, într'un singur sat!

Un film vorbitor din Africa

În orașele mari ale Europei astăzi oamenii nu prea merg bucurosi la cinematografe cu filme simple, ci mai ales la de acelea cari au filme vorbitoare, adevărat la cari nu numai vezi ci și auzi ceea ce se petrece. Cel mai nou film vorbitor l-au pregătit Germanii, și anume chiar în Africa, între pigmei, un popor sălbatec, de statură mică. Chipul nostru arată pe germanul Hoefler, conducătorul și pregătitorul filmului vorbitor, în tovărășia unui astfel de pigmeu.

ȘTIRILE SĂPTĂMĂ- NII.

O nouă linie ferată dublă. Pe ziua de șaptesprezece Ianuarie, trebuia să se pună în folosire noua linie ferată dublă dintre Cernavodă-pod și Constanța. Cum însă lucrările n'au putut fi pe deplin terminate, punerea în folosire a acestei linii ferate s'a amânat pe mai târziu.

Dela Prefectura Județului Târnava-Mică. Pentru sătenii din județul nostru cari au treburi cu Dl Prefect, arătăm zilele de audiență (primire): *Lunia* d. Prefect se află la Diciosânmărtin pentru rezolvirea hârtiilor oficiale; *Marția* la Blaj audiență pentru locuitorii din plasa Dumbrăveni; *Miercuria* la Diciosânmărtin, audiențe pentru plasele Sânmărtin și Ierout; *Joia* la Blaj, audiențe pentru plasa Blaj; *Vineria* d. Prefect face inspecții în orașele Blaj, Diciosânmărtin și Dumbrăveni; *Sâmbăta* zi de inspecții prin comune.

Un munte de piatră se prăbușește pe un tren. O telegramă din Guy. que aduce știrea că pe linia ferată dintre Loja-Hușgra, s'a surpat un munte de piatră peste un tren de călători. Autoritățile fiind înștiințate au trimis mai mulți soldați care să dea ajutor celor năpăstuiți. Ajutorul însă n'au avut cui să-l dea, căci mai mult de o sută șaptezeci de călători, câți au fost în tren, au fost acoperiți cu pământ și piatră.

Religia și biserica în Rusia bolșevică. Cu prilejul sărbătorilor de Crăciun, religia și biserica creștină a avut din nou de suferit în Rusia bolșevică. Uniunea comunistilor ateii (fără Dumnezeu) din Ukraina, au închis cu ajutorul jandarmeriei patruzece și șapte de biserici și au făcut o mare propagandă printre oameni, contra religiei. În mânăstirea vestită „Pecarsca Laura” din Kew. în loc de slujbe religioase, bolșevicii au făcut petreceri lumești dedându-se la cel mai mare desfrâu. Ca să fie batjocura și mai mare, au desgropat moaștele sfinților și le-au batjocorit. Va să zică țara rusească vrea să fie o țară fără de Dumnezeu.

Tratat de amicitie între România și Polonia. În Geneva, ministrul de externe polon Zoleski și prim ministrul român G. G. Mironescu, au semnat tratatul de amicitie între cele două țări pe cari le reprezintă. Tratatul este făcut pe cinci ani, și dacă una din țări nu-l înlocuiește până atunci, fără altă formalitate se prelungește pe alți cinci ani. Tratatul e bine venit, căci ambele țări se luptă cam cu aceleași greutăți și cu aceiași dușmani.

Câți catolici trăiesc pe pământ. La sfârșitul anului 1929 trăiau în Europa 208 milioane 322 mii catolici, în America 109 milioane 97 mii, în Asia 16 milioane 536 mii, în Africa 5 milioane 330 mii și în Australia 1 milion 685 mii, laolaltă deci 341 milioane 430 mii.

Un falsificator de bani. În mai multe rânduri populația Brașovului a constatat că circula pe piață monede false de câte 20 lei. Parchetul, după un anunț anonim (neiscălit) a făcut cercetare într-o zi la casa unui țigan căldărar, numit Mihail Lingurar. Demersul a fost cu noroc. La țigan se afla vre-o cinci

kgr. de bronz, o mașină de presat (strâns) bani și vre-o cinci sute de monede de câte 20 Lei. Luat la întrebări, el a recunoscut îndată că falsifică bani. El a pus deja în vânzare o mie de monede de câte 20 Lei. Cu actele dresate el a fost trimis în fața judecătii.

Grija bună ferește primejdia rea. În 14 a acestei luni, țăranul Simeon Moldovan, împreună cu servitorul său, un copil de patru-sprezece ani, au mers la Cluj cu un car de lemne de vânzare. Seara, când s'au reîntors, pe drum au fost cuprinși amândoi de somn. Cum erau bine învăluși în cojoace, s'au culcat oamenii amândoi. Ei aveau credința că bivoli cari îi aveau în jug, cunoscând bine drumul de-acasă până în Cluj, vor merge singuri pe drum. Mai ales că acum iarna nu este verdeață care să-i ademenească. S'au lăsat deci în grija bivoliilor. Dar animalul e animal. Ajungând în drumul lor pe lângă un lac, care era acum înghețat, au tras se vede la vre-un fir de trestie. Intrând pe ghiață, aceasta s'a rupt și carul s'a răsturnat peste cei doi nenorociți cari dormeau duși. Stăpânul a putut cu mare greutate să iasă, dar servitorul a murit acolo sub car.

Englezii și Biblia. Poate că nici un popor nu cetește așa de mult cartea cărților ca Englezii. Dovadă că în cursul sărbătorilor Crăciunului din anul 1930 librării din întreaga Anglia au vândut cu totul nu mai puțin de 48 milioane de biblii. La noi Noul Testament al păr. canonic Balan dela Blaj, tipărit în 1925 în 10,000 exemplare, încă n'a trecut.

Bogații din Germania. Cei mai mulți oameni bogați din Europa trăiesc astăzi în Germania, care are 4 mii de milioane, adică oameni bogați cari au mai mult de 2—3 milioane mărci aur avere (o marcă aur=40 Lei). Dintre aceștia 51 de inși au mai mult de câte 51 milioane. În Berlin trăiesc 325 milionari. În Leipzig 98 în Frankfurt pe Main 88 în München 79, în Köln 75, în Düsseldorf 63, în Dresden 51, în Breslau 38, în Chemnitz 32, în celelalte orașe 30.

A căzut un meteor. În seara Crăciunului a căzut în statul Maryland din Statele Unite Nordamericane un meteor (stea căzătoare) și a intrat adânc în pământ. Într'un cerc de 100 kilometri s'a văzut foarte bine lumina verzuie a acestei stele vagabonde. Mii de oameni au văzut-o și au admirat-o.

Se va isprăvi odată cu reforma agrară? Dela București se anunță că în 25 Ianuarie se va ține la Cluj o consfătuire între Dl ministru Madgearu, directorii ministeriali, din Ardeal și Banat, prefecții de județe și consilierii agricoli. În această consfătuire se va discuta chestiunea reformei agrare. Se vor studia atunci toate chestiunile cari au făcut ca în unele părți să întârzie până azi împrietărirea. Scopul consfătuirii este grăbirea și terminarea reformei agrare în această parte a țării.

Sonda din Scăeni amenință? Am anunțat în numărul trecut al gazetei noastre că sonda dela Scăeni No. 11 s'a pus în erupție. Gazele continuă și acum să erupă cu mare putere. În zilele acestea vor începe lucrările pentru așezarea unui aparat care să prindă gazele.

Din lăcomia de bani. În orașul Caransebeș trăia un măcelar, Tofaldi Arpad, om de 60 ani, foarte bogat, dar și foarte grijitor de bani. I-se dusesse vestea prin satele din jur, că de teama să nu-și piardă banii și-i purta totdeauna cu el. Doi săteni Tudor Serachim

și Nicolae Rădolu în etate de 28 și 30 de ani, de loc din comuna Rueni, nu departe de Caransebeș, auzind despre banii mulți pe care i-ar purta măcelarul cu el, s'au socotit să-l răpună. Cu acest gând ei au plecat într-o bună zi cu lemne de vânzare în oraș. După ce au vândut lemnele au intrat într-o crăsmă din apropierea măcelăriei lui Tofaldi. Când au observat că măcelarul și-a închis prăvălia și a plecat cu un cuferel de piele în mână spre casă, au plecat și ei pe urma lui. La un colț de stradă mai întunecos, l-au lovit cu securea în cap, i-au luat cuferelul cu banii și au plecat. Dar un ucenic, care mergea și el, în urma lui Tofaldi, și pe care țăranii nu l-au cunoscut, a dat alarma strigând „ajutor”. Țăranii au prins-o la fugă. Oamenii de pe stradă după ei. Ca să încurce pe urmăritori țăranii, au băgat mâna în cuferel și au aruncat bani pe jos. Totuși unul a fost prins acolo în stradă. Celalalt va fi prins de poliție și jandarmi. Ce folos deci de banii furați, dacă ei, nu numai că nu-i folosesc, dar și-au mai pierdut și libertatea.

Un congres al tuturor salariaților publici. Conducerea asociației (Federației) (funcționari) anunță că pe ziua de 1 Februarie la ora 8 dimineața se va ține, fără nici o amânare, congresul (adunarea) general al asociației. Cu prilejul acestei adunări se vor discuta următoarele chestiuni. 1. Chestiunea echilibrului bugetar, fără a se mai aplica (folosi) legea pentru reducerea salariilor. 2. Răspunderea funcționarilor publici și controlul averii lor. ș. a.

Și-a pierdut memoria. Un tânăr de 20 de ani a fost atacat mai zilele trecute pe străzile Budapestei de un hoț, care l-a lovit cu o măciucă în cap. Bietul tânăr și-a pierdut din clipita aceea memoria de așa, că nu mai știe nici cum îl cheamă, nici unde a locuit, nu recunoaște nici pe mamă-sa, nici pe nevastă-sa.

Groznică nenorocire în Franța. La Lougwy, localitate în Franța, s'a întâmplat o mare nenorocire. În timp ce se lucra la o conductă de gaze, într'un șanț de șapte metri adâncime, nu se știe cum, gazele au luat foc. Un lucrător a fost prins în flăcările focului și intoxicat (înădușit). Ceilalți lucrători au sărit în ajutorul lui, dar au pățit asemenea. De toți au fost intoxicați treisprezece inși, dintre care trei inși au murit, iar ceilalți sunt în pragul morții.

Preoți cu adevărat eroi și sfinți. Un ziar protestant din Londra aduce laude ne mai pomenite preoților catolici din suburbiile (părțile mai sărace ale orașelor mari) Londrei. Un redactor al aceluia ziar a făcut o vizită unui preot din suburbia East End a Londrei. În camera lui n'a aflat decât o masă, câteva scaune, un pat și cărți sfinte. Tot ce câștigă acești preoți, împărțesc cu săracii. Unii dintre ei își împărțesc chiar și mâncarea cu acești săraci, și astfel mor foarte tineri, nehrânindu-se în de-ajuns. Unul dintre acești preoți a abzis chiar și de fumat, numai ca să poată împărți elemozină mai multă săracilor săi. Zilele trecute și-a vândut până și singurul său scaun cu perni, ca să aline foamea parohienilor săi. Mai mult, pe urmă și-a cinstit până și cuptorul, văzând că o văduvă cu doi orfani n'avea cuptor în casă. Casa lui e deschisă pururea, ziua și noaptea, nu numai pentru catolici ci și pentru protestanți, evrei și necredincioși. În schimb toată lumea așa-l cinsteste și-i sărută mâna, încât el însuși, ziaristul necredincios, era să-i sărute mâna, dacă îl lăsa. Nu eroi, ci adevărați sfinți sunt preoții

Intâmplări din toată lumea

Inmormântarea mareșalului Joffre

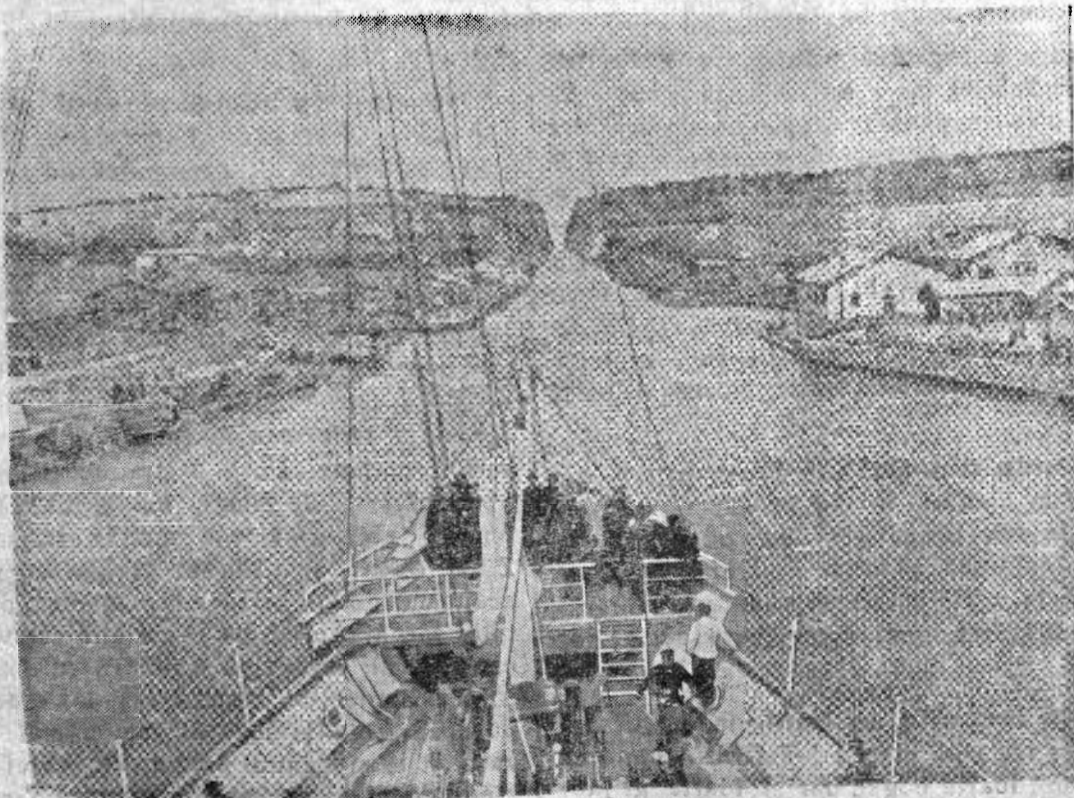
Chipul nostru înfățișează înmormântarea mareșalului Joffre. Siciul a fost așezat pe un afet de tun și acoperit cu treicolorul francez.

Calul mareșalului Joffre

La înmormântarea mareșalului Joffre a fost purtat între jalnici și minunatul și credinciosul său cal, îmbrăcat în haină neagră. Muți oameni, văzându-l, nu și-au putut opri lacrimile.

Canalul dela Corint

Lângă orașul Corint din Grecia este o strâmtoare de mare, numită canalul dela Corint. Fiind pământul din jurul canalului foarte mâncat de vreme, a început a se dărâma, așa că corăbiile nu mai pot trece pe acolo, și astfel acest canal a trebuit închis.

catolici din East End, încheie ziaristul. Bineînțeles, acești preoți sunt cu toții necăsătoriți, și astfel n'au altă grijă decât preamărirea lui Dumnezeu și ajutorarea deaproapelui.

Pisicile în aeroplan. În Germania, la Berlin, va avea loc în Duminică viitoare o expoziție (expunere) de pisici. Pentru acest scop se aduc din toate părțile pisicile mai interesante și, ca să le fie călătoria mai scurtă și mai interesantă, pisicile sunt aduse cu aeroplanul.

Moartea năpraznică a unui elev dela liceul din Blaj. Elevul Cornel Sima din clasa V. b. a liceului de băieți din Blaj, fiul preotului unit din Vălișoara (Munții Apuseni) s'a îmbolnăvit încă în toamnă de tuberculoză la plămâni. Medicul arhidiecezan Dr. V. V. Băican l-a sfătuit să meargă acasă și să se odihnească. Băiatul nici n'a mai umblat la școală în luna Noemvrie și Decemvrie, dar după Crăciun, la sfatul unui medic, dela Cluj, a venit din nou la școală, simțindu-se bine și ne mai având fierbințeli. În ziua Marți, 20 Ianuarie, a fost la școală și se părea deplin sănătos. Locuia la Internat. După amiază, la ora 4, a plecat cu ceilalți băieți la plimbare. Ajungând cu șirul pe strada Regina Maria unul din băieți a făcut o glumă bună, după care băieții au râs cu hohot. Mai bine a râs Cornel Sima Râzând încă, deodată l-a înăbușit sângele pe nări și pe gură. Băieții l-au condus atunci la librărie ca să-l spele de sânge. Dar sângele curgea într'una. La 4 și 30 minute doi băieți l-au dus acasă și l-au așezat în pat, chemând doctorul, care a constatat că sângele curge din plămâni. Economul Internatului, dl. Spătăcean a trimis iute după păr. dr. Septimiu Todoran, care i-a dat deslegare. A sosit numai decât dela ore și păr. Evrard, prefectul Internatului, care i-a dat și el deslegarea, și după câteva minute băiatul a murit.

Prin râsul acela i-s'a desfășurat rana pe care o avea în plămâni, și aceasta fiind tocmai lângă o arteră principală, i-s'a scurs între sângele, vreo 4 litri. Nefericiții părinți au fost înștiințați numai decât, mai întâi până trăiește încă băiatul, și apoi îndată după moarte. Cadavrul a fost transportat la Vălișoara Joi înainte de amiază la orele 10, cu un camion. Dumnezeu să-i ierte și să-l odihnească.

Puterea armată a Rusiei sovietice. Se știe că Liga Națiunilor se ocupă de câțiva ani cu ideea desarmării tuturor țărilor. Nici nu se poate crede într'o pace veșnică, până când nu sunt oprite a se mai face arme și a ține armată mai multă decât trebuie pentru paza liniștii în țară. Unele țări au aprobat ideea desarmării și ar și face desarmarea, dacă alte țări n'ar lucra tocmai contrarul. Ele se înarmează din ce în ce mai tare și înmulțesc numărul soldaților. Una din aceste țări, care se înarmează și pe față și pe ascuns, este Rusia sovietică. Armata roșie activă se ridică la numărul de 780 mii. În anul 1930 acest număr a fost înmulțit pe ascuns cu alte 200.000 oameni. Ce scop pot avea bolșevicii cu înmulțirea armatei, oricine poate da cu socoteala.

Cel mai bogat în ceasuri. Regele George al Angliei are azi cea mai mare colecție de ceasuri. Ceasurile sunt în număr de peste o mie și sunt din cele mai vechi timpuri până în zilele de azi. Noroc că un rege nu trăiește într'o casă mică, ne închipuim, ce ar fi atunci de urechile familiei regale engleze. Totuși este interesant că în castelul Windsor se află nu mai puțin decât 370 de ceasuri. Cu regularea și curățirea lor au lucru toată ziua mai multe persoane.

Mersul vremii

Cum a fost vremea pe la Blaj în anul trecut

Primăvara. Încă din zilele celea dintâiu a lunii Martie, vremea a fost frumoasă, de primăvară, ridicându-se căldura, peste zi la 12 — 15 — 18 grade. În 19 Martie s'a ridicat până la 22 grade, iar în 20 Martie, pe la amiază a fost o căldură de 24 grade. În April, căldura peste zi s'a ridicat până la 27 și 28 grade, iar în Mai până la 29 grade.

Frig în cursul primăverii n'a prea fost. În 7 Martie noaptea a scăzut căldura până la 7 — grade, iar în 2 April noaptea a scăzut până la — 6 grade. În 14 Martie am venit și câțiva fulgi de zăpadă. În Mai raceala mai mare a fost numai într-o noapte, anume în 5 Mai, când a scăzut căldura până la 2 grade și jumătate.

Soarele a strălucit în 41 de zile: 11 zile în Martie și câte 15 zile în April și Mai.

Celelalte zile au fost noroase și ploioase.

Ploaie a căzut multă, mai ales în April și Mai. Cu totul în cursul lunilor de primăvară au căzut 205 milimetri de apă, dintre cari în Mai au căzut 90 milimetri iar în april 86 milimetri.

În 3 zile din April și anume în 15, 22 și 27 April s'au văzut și fulgere și s'au auzit tunete. În Mai însă n'a fost nici odată fulger și tunet.

Ceață a fost puțină, abia în 9 zile, dimineața.

Vânt a bătut în 31 de zile. Mai mult vânt a fost în April. A bătut mai ales din spre miază noapte și apus. De vre-o câte-va ori a bătut și din spre miază zi și răsărit.

Vara. Vara a fost călduroasă și săcetoasă. Cea mai mare căldură a fost în Iunie și Iulie. În 28 Iunie căldura a ajuns până la 33 grade, iar în 24 Iulie a trecut peste 34 grade.

În vre-o câte-va nopți însă a fost destul de rece. Astfel în 7 Iunie a scăzut căldura până la 5 grade și în 27 August până la 6 grade, ridicându-se totuși peste zi până la 20 și 24 grade.

Zile frumoase, cu soare strălucitor au fost cu totul 69, dintre cari în Iunie au fost 21, în Iulie 28 și în August 20 de zile.

Zile ploioase a fost în Iunie: 7, în Iulie: 6 și în August 9. Cu totul, în cursul verei, au căzut 152 milimetri ploaie. Mai multă ploaie a fost în August și mai puțină în Iulie. În August a căzut atâta ploaie, câtă a căzut în Iunie și Iulie.

În 28 Iunie, a căzut și grindină, care însă n'a făcut mari stricăciuni.

În Iunie au fost și 5 zile cu fulgere și tunete, iar în August 2 zile. În 30 August s'a auzit numai tunet depărtat, fără ploaie și s'a văzut și curcubeu.

Ceață a fost numai 9 zile și anume în zilele ploioase.

Rouă a căzut în 33 de zile. Mai multă rouă a fost în August.

Vânt încă a bătut, mai mult din spre miază noapte și apus. Iunie a fost liniștit, având numai 5 zile cu vânt. În Iulie însă au fost vre-o 14 zile și în August vre-o 11 zile cu vânt.

Toamna a fost lungă și frumoasă. Căldura a fost destul de ridicată. În 13 și în 16 Septembrie s'a ridicat căldura peste zi până la 31 grade, iar în 13 Octombrie până la 25 grade. În 3 Noembrie, la amiază, căldura a fost de 20 grade. Raceala mai mare a fost în 5 și 6 Septembrie când peste noapte a scăzut căldura până la 1 grad și jumătate. În noaptea de 4 și 5 Octombrie, a fost îngheț. Cea mai mare raceală a fost în 19 Noembrie, când a scăzut căldura până la 6 grade.

Zile frumoase, cu soare au fost 48, dintre cari 28 în Septembrie, 14 în Octombrie și 11 în Noembrie.

Ploaie a căzut mai puțină ca și în lunile de vară. În Septembrie au căzut 49 milimetri, în Octombrie 62 milimetri și în Noembrie 18 milimetri.

În Septembrie și Octombrie a căzut și rouă, iar brumă a fost în 2 zile din Octombrie și în 7 zile din Noembrie.

În 12 Noembrie, după amiază a început să ningă. Zăpadă căzută în ziua următoare s'a topit.

Zile cu ceață, au fost vre-o 16. Mai multă ceață a fost în Octombrie.

În toate lunile de toamnă au fost 32 de zile cu vânt. Mai mult vânt a bătut în Noembrie.

Iarna, a fost foarte domoală. N'a fost frig aproape de loc. Mai mare frig a fost în zilele de 9, 10 și 11 Ianuarie, când a scăzut căldura până la — 11 grade, iar în 14 și 15 Februarie a ajuns până la — 14 și — 15 grade. În Decembrie, a fost frig numai în 2 zile, anume în noaptea de 21 Decembrie, când a scăzut căldura până la — 8 grade și în noaptea de 22 Decembrie până la — 9 grade.

Zăpadă a căzut puțină. Pământul a fost acoperit cu un strat subțire de zăpadă, abia în 28 de zile. Cel mai gros strat de zăpadă a fost de 7 cm. în 3, 4 și 5 Ianuarie.

În 7 Februarie a suflat vânt cald din spre miază zi, care a adus și ploaie. Atunci a și tunat și a fulgerat de mai multe ori și căldura s'a ridicat dintr-o dată la 14 grade. În 9 Februarie însă din nou a nins și în 10 Februarie a fost și chiciura.

Ceață multă a fost în Ianuarie.

Vânt a bătut puțin. În Ianuarie n'a fost nici o zi cu vânt, iar în Februarie a fost 6 zile și în Decembrie 4 zile cu vânt.

Sumare generală. În cursul anului 1930, au fost cu totul 191 zile senine și 83 zile cu ploaie. A căzut cu totul 551 milimetri ploaie.

Luna cu zile senine mai multe a fost Iulie. Luna cea mai ploioasă a fost Mai și luna cea mai săcetoasă a fost Ianuarie, când apa de ploaie și zăpadă abia a făcut 6 milimetri și jumătate.

Au fost cu totul 99 zile cu vânt. Luna cea mai liniștită a fost Ianuarie, fără nici o zi cu vânt. Mai mult vânt a fost în Noembrie.

Zile cu ceață au fost cu totul 90. Mai multă ceață a fost în Ianuarie și n'a fost de loc în Iulie.

Luna cea mai friguroasă a fost Februarie și luna cea mai călduroasă a fost Iulie.

Ion Popu-Câmpeanu

Câte 180 Lei. Raica Petru, Nicolae Subțire, Serafin Guțiu, Balint Francisc, Directorul Fr. Șc. Creștine Satu mare, Dumitru Bucur, Ircușan Petru, Pârtilă Dănilă I. T., Moldovan Chiril.

Alexandru Gera, Bucur Teodor, Tripon Florian, Iustin Cozoș, Vasile Crișan, Dordoi Manoilă, Of. parohial Nădlac, Vanca Gavril, Ioan Șerban, Of. parohial Aiton, Ioan Ciungan, Teofil Hossu, Ioan Boeriu, Simion Cărean, Bucur Nicolae, Pușcaș Petru, Titu Liviu Cernea, Ola Alexandru, Emilia Vlad, Of. parohial Ghenciu, Ioan Desmirean.

Of. parohial Mădăraș, Ghiță Mărza, Logican Teofil, Nașcu Alexandru, Vasile Mureșan, Surd Grigoriu, Russu George, Ioan Ciotoș, Anica Nyergeș, Nicolae Lupu Ioanăș, Aurel Ciortea, Ghiz Gheorghe, Ioan Farca, Ioan Morariu, Drăgan Aron, George Spinean, Ana Muntean.

Adrian Nyergeș, Of. parohial Gligorești, Bucur Lazar, Cismașiu Toma, Bucur Ilie, Puic Ilie, Dregheciu Dionisiu, Silvășan Ioan, Ioan Hanzu, Mihai David, Petru Topor I. Mihai, Frățilă Isidor, Emil Timbuș, Samflora Ciobota, Barbu Alexă, Barbu Cornel, Breaz Emilian, Vasile Bărsan, Trifan Bogdan, Nicolae Gabor, Ioan Selegean.

Câte 200 Lei. Oniga Ioan, George Bărbuțiu, Simion Pop, Leon Horja, Teț Ioan, Ungurean Augustin, Pop Vasile, Dionisiu Fărcășan, Ioan Vărtan I. Ioan, Candit Lie, Vasile Goția, Florian Mărza, I. C., Dr. Victor Peteanu, Dumitru Pleșca, Simion Gâmbuțan, Gregoriu Boariu

Câte 300 Lei. Perșa Pantilimon, Vasile Coman, Pavel Simion, Plut. Mărgineanu, Traian Conta, Ilie Berghazan, Ionim Fodor.

Câte 360 Lei. Of. parohial Costeiu mare, Greb Vasile, Vasile Deac, Petruța George, Nicoară Dumitru, Ioan Vodă, Dr. Victor Fodor, Vasile Mureșan, Cornel Darabant, Andrei Culic, Pop Alexandru, Nicolae Stângaci.

Alte sume: George Podea 140; Rotar Ionaș, 375; Batoș Dumitru 675; Bieza Isailă 240; Alimpu Velice 280; Hoc Vasile 85; Cătană Augustin 720; Sabo Nicolae 20; Petruța Ioan I Iacob 653; Ioan Popa 115; Cherecheș Iuliu 80; Nicolae Braiți 80; Sănilă Simion 205; Banca Sânceleană 1478; Ioan Măgurean Cleveland 656; Ioan Horhat 105; Vasile Murean 150; Oros George 350; Rus George 270; Vasile Chira 20; Fundaț. Voevodul Mihai Ciuj 153; Amos Popa 675.

Redactor: IULIU MAIOR.

— Primăria comunală Bila —

Nr. 26—1931

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală, că în ziua de 11 Februarie 1931 la ora 9 a. m. se va ține licitație publică pentru arendarea cârciumei comunale pe timp de 3 ani, începând dela 12 Februarie 1931 până la 31 Decembrie 1933.

Prețul de strigare 6000, vadiu 10 la sută. Licitația se va face cu oferte închise, conform art. 88—119 din L. C. P. iar condițiunile de licitație se pot vedea în orele oficiale la primăria comunei Bila. Supraoferte nu se primesc. Bila, la 12 Ianuarie 1931.

notar:
N. CERESZTES
(1343) 1—1

primar:
TODORAN

Administrația Financiară Târnava-Mică

No. 707—1931 17 Ian.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală că termenul de predare a declarațiilor de impuneri la contribuțiuni directe pe anul 1931 a început la 1 Ianuarie și expiră la 31 Ianuarie a. o.

Publicațiuni cu instrucțiuni detaliate s'au afișat în toate comunele. Declarațiunile se dau pe imprimatele, cari se pun la dispoziția publicului în localurile percepțiilor și a primăriilor.

Declarațiuni se dau pentru toate veniturile anuale impozabile astfel cum ele s'au încasat de contribuabili sau sunt de încasat pe anul 1930.

Veniturile din proprietățile agricole și clădite, se declară, pentru impozitul elementar, numai în cazul când ele n'au fost impuse la recensământ sau în caz că veniturile din proprietățile clădite s'au schimbat cu 1/4 în plus sau în minus. În acest caz se va declara pe declarațiuni No. 3, iar pentru impunerea la venitul global se declară pe formularul No. 5.

Sunt dispensați de a da declarațiuni:

1) Contribuabilii cari au un venit sub 20 000 Lei în total atât din veniturile sale proprii cât și ale soției sau altor membri ai familiei sale pe cari le au la dispoziție pentru venitul global.

2) Contribuabilii cari au un singur venit și pentru care au făcut declarație pe formularul 4 menționând pe declarație că nu mai au alte venituri. Aceasta mențiune echivalează cu declarațiunea pentru global și astfel este dispensat de a face separat și pentru global.

3) Contribuabilii al căror venit impozabil judecat după cel din anul trecut este acelaș, cu condiția ca să nu fi modificat felul întreprinderii sau al profesiei.

4) Micii comercianți, industriași și meseriași cari au declarat și sau impus în anul 1930 la un venit de cel mult 30 000 Lei anual în cazul că n'au și alte venituri și venitul față de anul trecut nu s'a modificat.

Scăderile legale din impozite, pentru sarcini familiare și sarcini ipotecare urmează a fi cerute prin declarațiuni, conform art. 66 din lege căci altfel se pierde dreptul la scăzăminte. Urmarea acestei dispozițiuni este, că deși unii contribuabili, găsându-se în condițiunile de a fi dispensați de a da declarațiuni, au interesul de a face declarațiune pentru a se putea bucura de scăzămintele sarcinilor familiare și ipotecare, căci contrar, deși venitul rămâne cel din anul trecut, totuși impozitul va fi mai mare prin faptul că nu li se vor mai acorda scăzămintele din trecut.

Administrator financiar. Șef de serviciu.
INDESCIFRABIL I. FRANCU

Nr. G. 4308—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 4308—1930 a Judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Iuliu Herzlinger repr. prin avocații Dr. I. Benedek și Dr. I. Kobori pentru încasarea creanței de 920 lei — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 26 Ianuarie 1931 orele 3 p. m. la fața locului în Bucerdea la locuința datorășilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 1 război, ițe, spată, perini și covoare în valoare de 1850 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 26 Decembrie 1930.

(1345) 1—1 A. ȘERBAN, portărel

Primăria orașului de reședință Blaj

No. 27—1931.

Se publică concurs pentru completarea postului de șef de birou (contabil) dela Primăria orașului Blaj, devenit vacant prin destituire.

Condițiunile de admitere sunt cele prevăzute în art. 183 punct 2. din legea pentru organizarea administrațiunii locale și art. 5 și 7 din Reg. pentru aplicarea legii statutului funcționarilor publici.

Se observă, că vor fi preferați absolvenții școlii comerciale cu bacalaureat.

Retribuțiunea este cea fixată în bugetul comunei pe exercițiul 1931.

Reflecții își vor înainta cererile însoțite de documentele originale prevăzute în art. 7. din Reg. suscitată până la data de 28 Februarie 1931, Primăriei Orașului Blaj.

Blaj, la 16 Ianuarie 1931.

Președ. Com. Inter.: Șef de Serv.:
s. s. I. MOLDOVAN s. s. C. PASCU
(1351) 1—1

Nr. 1186—930

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că în baza legii asupra producției și desfacerii spiritului și becurilor spirtoase publ. în Mon. Of. No. 140 din 27 Iunie 1930, în ziua de 28 Februarie 1931 orele 12 se va ține licitație publică la Primăria acestui oraș pentru arândarea debitului comunal de vânzarea a tot felul de becuri spirtoase cu amănuntul (Cărciuma comunală) pe termenul dela 1 Martie 1931 până la 31 Decembrie 1933

Prețul de strigare este de 12.000 Lei anual, garanția 5%.

Licitația se va ține cu oferte închise conform art. 187. din susmenționata lege.

Toate dispozițiunile acestei legi, precum și art. 88—110 din legea contabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Condițiunile și caetul de sarcini se pot vedea oricând în orele de birou la Primăria orașului Blaj.—

Blaj, la 9 Ianuarie 1931.

Președ. Com. Inter.: Secretar General:
ss. I MOLDOVAN ss. Corneliu PASCU
(1350) 1—1

No. 4314—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 4314—1930 a Judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Iuliu Herzlinger repr. prin avocații Dr. I. Benedek și Dr. I. Kobori pentru încasarea creanței de 5600 lei — bani, și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 26 Ianuarie 1931 ora 2 p. m. la fața locului în Bucerdea la locuința datorășilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: scroafă, car, bivolă grâu, fân, hambar, șură, în valoare de 20.200 lei — bani.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 22 Decembrie 1930.

(1346) 1—1 L. S. NECETIBIL portărel

Nr. G. 4309—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 4309—1930 a Judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Iuliu Herzlinger repr. prin avocații Dr. I. Benedek și Dr. I. Kobori pentru încasarea creanței de 2215 lei — bani și acces. se

fixează termen de licitație pe ziua 28 Ianuarie 1931 orele 3 p. m. la fața locului în Tiur la locuința datorășilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 2 porci și 1 șură în valoare de 7400 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 28 Decembrie 1930.

(1349) 1—1 A. ȘERAN, portărel

Nr. G. 4320—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 4320—1930 a Judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Iuliu Herzlinger repr. prin avocații Dr. I. Benedek și Dr. I. Kobori pentru încasarea creanței de 6810 lei — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 28 Ianuarie 1931 orele 2 p. m. la fața locului în Bucerdea la locuința datorășilor unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: scroafă, grâu, care, coteș, fân, perini, covoare, și șură în valoare de 21.500 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 4 Noembrie 1930.

(1348) 1—1 A. ȘERBAN, portărel

No. G. 4324—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 4324—1930 a Judecătoriei de ocol Blaj, în favorul reclamantului Iuliu Herzlinger repr. prin avocatul Dr. I. Benedek și Dr. I. Kobori pentru încasarea creanței de 23.200 Lei — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 28 Ianuarie 1931 oara 3 1/2 p. m. la fața locului în Bucerdea și la 4 1/2 în Tiur la locuința datorășilor unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: grâu, secară, coșer, car, hambar, fân, boi în valoare de 70 200 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 28 Decembrie 1930.

(1347) 1—1 ȘERBAN, portărel

No. 2537—1930.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 2537—1930 a Judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Banca „Patria” repr. prin Dl Eugen Moldovan avocat în Blaj pentru încasarea creanței de 4000 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 6 Februarie 1931 orele 2 p. m. la fața locului în comuna Tău la locuința, urmăritului unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară și anume: războale, șură, coșer, hambar, șopru, oglindă, laviță și perini în valoare de 12600 lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 28 Decembrie 1930.

(1318) 1—1 ȘERBAN, portărel

No. G 3641—1930

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziunii No. G. 3641—1930 a judecătoriei de ocol Blaj în favorul reclamantului Banca „Patria” repr. prin Dl. Eugen Moldovan avocat în Blaj, pentru încasarea creanței de 4000 lei — bani și acces. se fixează termen de licitație pe ziua de 10 Februarie 1931 orele 2 p. m. la fața locului în com. Tapu la locuința urmăritilor unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: cai, coșer, coteș, și porci, în valoare de 17 000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare. Blaj, la 28 Decembrie 1930.

(1317) 1—1 A. ȘERBAN, portărel